ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΠΩΣ ΕΣΩΘΗΚΕ Η ΒΙΕΝΝΗ

Σ' ἕναν ἀπ' τοὺς πολέμους μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Αὐστριακῶν καὶ ἀκριβῶς ὅταν οἱ Τοῦρκοι πολιορκοῦσαν τὴ Βιέννη, ἕνας Βιεννέζος ψωμᾶς ἦταν μιὰ μέρα κάτω στὸ ὑπόγειό του καὶ ζύμωνε.

Ἐκεῖ ποὺ ζύμωνε, ἄκουσε ἔξαφνα ἕναν κρότο ποὺ προερχόταν ἀπὸ μιὰ γωνιὰ τοῦ ὑπογείου. Γύρισε τότε κι' εἶδε πλάϊ του ἕνα λαοῦτο. Τὸ λαοῦτο αὐτὸ ἦταν τοῦ μικροῦ του γιοῦ, ἀπάνω του δὲ ὑπῆρχαν μερικοὶ βῶλοι, οἱ ὁποῖοι κυνηγόντουσαν καὶ πηδοῦσαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Αὐτὸ φάνηκε πολὺ παράξενο στὸν ψωμᾶ, γιατὶ καὶ μέσα στὸ σπίτι καὶ ἔξω στὸ δρόμο ἐπικρατοῦσε ἀπόλυτη ἡσυχία. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν προερχόταν ὁ κρότος αὐτός;

Τότε πλησίασε τὸ αὐτί του στὴ γῆ καὶ ἄκουσε ἕναν ἦχο μακρυνό, ὁ ὁποῖος, ὅπως φαινόταν, προήρχετο ἀπὸ χτυπήματα σκαπάνης.

Κάθε φορὰ ποὺ ἀκουγόταν ὁ μυστηριώδης αὐτὸς ἦχος, κουνιόντουσαν κι' οἱ βῶλοι ποὺ ἦσαν ἀπάνω στὸ λαοῦτο. Τότε πειὰ κατάλαβε ὁ ψωμᾶς, ὅτι οἱ Τοῦρκοι ποὺ πολιορκοῦσαν τὴν πόλι ἔσκαβαν ὑπόγεια γιὰ νὰ μποῦν στὴ Βιέννη ξαφνικά.

Ἀμέσως ὁ φιλόπατρος Βιεννέζος ἄφησε τὴ σκάφη του μὲ τὸ ζυμάρι καὶ ἔτρεξε νὰ εἰδοποιήσῃ τὶς ἀρχές. Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς Βιέννης πῆγε μόνος του στὸ φοῦρνο κι' ἀφοῦ ἐπείσθη ὅτι ὁ ψωμᾶς εἶχε δίκηο, διάταξε νὰ κατασκευασθῆ, χωρὶς χρονοτριβή, μιὰ δεύτερη ὑπόγειο. Διὰ τῆς ὑπογείου αὐτῆς οἱ Βιεννέζοι στρατιῶται εἰσέβαλαν μιὰ νύχτα ξαφνικὰ στὸ στρατόπεδο τῶν Τούρκων καὶ κατασύντριψαν τοὺς ἀντιπάλους των.

Μετὰ τὴ σωτηρία τῆς πόλεως, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας κάλεσε τὸν ψωμᾶ καὶ τὸν ρώτησε τί χάρι ἤθελε νὰ τοῦ κάμῃ γιὰ τὴ μεγάλη ὑπηρεσία ποὺ προσέφερε στὴν πατρίδα.

— Ἐγώ, Μεγαλειότατε, τοῦ ἀποκρίθηκε μετριόφρονα ὁ ψωμᾶς, οὔτε γι' ἀξιώματα εἶμαι κοτάλληλος, οὔτε πλούτη μπορῶ νὰ διαχειριστῶ. Ἑπομένως δὲν μοῦ χρειάζονται οὔτε τὰ πρῶτα, οὔτε τὰ δεύτερα. Ἂν θέλετε ὅμως νὰ μ' εὐχαριστήσετε, σᾶς ζητῶ νὰ μοῦ παράσχετε τὸ δικαίωμα νὰ κάνω ἀπὸ δῶ καὶ πέρα τὰ καρβέλια μου στὸ σχῆμα τῆς ἡμισελήνου, αὐτῆς ποὺ μᾶς φοβέριζε ὥς τὰ χτές. Μ' αὐτὸ θέλω νὰ θυμίζω κάθε μέρα σ' ὅσους θὰ τρῶνε τὰ ψωμιά μου, πὼς ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν εἶνε μεγαλείτερος ἀπὸ τὸ Θεὸ τῶν ἀπίστων!

Κατόπιν αὐτοῦ, ἐξεδόθη αὐτοκρατορικὴ διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας παρεχόταν στὸν ψωμᾶ τὸ ἀποκλειστικὸ δικαίωμα νὰ κατασκευάζῃ τὰ ψωμιά του στὸ σχῆμα τῆς ἡμισελήνου.

Τὰ ψωμιὰ αὐτὰ εἶχαν μεγάλη ξόδεψη μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Βιέννης κ' ἐξακολούθησαν νὰ διατηροῦν τὸ σχῆμα τους χρόνια καὶ χρόνια.

Ὁ Ὀσκὰρ Οὐάϊλντ.
(Σκίτσο Γάλλου ζωγράφου)

ρέα, καὶ ἡ Θεία Δίκη μοῦ ἔστειλε αὐτόν, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὸ ἐγκλημά μου. Ναί, εἶμαι κακούργα!... Ἐσκότωσα ἕναν ἄνθρωπο... Θυμάστε, κύριε ἐφημέριε; Ἤρθα καὶ σᾶς πῆρα μὲ τὸ αὐτοκίνητο καὶ σᾶς ὁδήγησα στοῦ κ. Ντὲ Β... γιὰ νὰ τὸν ἐξομολογήσετε ὡς μελλοθάνατο. Καὶ ξέρετε γιατὶ τὸ ἔκανα αὐτό;... Γιὰ νὰ τὸν σκοτώσω... Ναί... Γιὰ νὰ τὸν σκοτώσω καὶ νὰ πάρω ἐγὼ τὴν περιουσία του, ἐφόσον ἤμουν ἡ μόνη του συγγενής καὶ κληρονόμος. Ἔμοιαζα πολὺ τῆς γυναίκας του, ἤμουν ἀπαράλλαχτη μ' ἐκείνη... Ἤμουν ἐξαδέλφη της καὶ συγχρόνως καὶ ἐξαδέλφη τοῦ κυρίου Ντὲ Β... γιατὶ ἦσαν συγγενεῖς οἱ δυό τους... Λοιπόν, σκέφτηκα αὐτὸ τὸ τρομερὸ τέχνασμα... Ἤμουν βέβαιη ὅτι ἢ θὰ σᾶς ρωτοῦσε γιὰ τὰ χαρακτηριστικά μου ὁ κύριος Ντὲ Β... ἢ ὅτι θὰ βλέπατε τὴ φωτογραφία τῆς γυναίκας του καὶ θὰ νομίζατε ὅτι εἶμαι ἐγώ, ὅπως κι' ἔγινε... Ἐπὶ χρόνια ἔλειπα στὸ ἐξωτερικό, καὶ μόλις εἶχα γυρίσει στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ φανερωθῶ καθόλου στὸν κύριο Ντὲ Β... Ἤξερα ὅτι ἦταν προληπτικός, δεισιδαίμων, ὅτι καταγινόταν μὲ τὸν πνευματισμὸ καὶ σιχνὰ ἐπεκαλεῖτο τὴν ψυχὴ τῆς γυναίκας του. Ἤξερα ἀκόμα ὅτι ἦταν πολὺ γενναῖος καὶ καρδιακός. Ἤμουν βέβαιη ὅτι ἡ συγκίνησις καὶ ἡ ὑποβολὴ θὰ τὸν σκότωναν... Κι' ἔτσι ἔγινε... Πῆρα ὅλη του τὴν περιουσία... Ἔζησα μέσα σὲ πλούτη καὶ σὲ τιμές... Μά, σιγὰ-σιγὰ μὲ κυρίεψαν ἡ τύψεις... Ἔβλεπα τὶς νύχτες τὸ φάντασμα τοῦ κυρίου Ντὲ Β... μπροστά μου... Δὲν μποροῦσα νὰ ἡσυχάσω... Ἔτρεχα διαρκῶς στοὺς ναοὺς καὶ προσευχόμουν, προσευχόμουν. Καὶ τώρα ποὺ πεθαίνω, Θεέ μου, μὲ πνίγει τὸ κρίμα μου!... Θέλω νὰ μάθουν ὅλοι... Θέλω νὰ μάθουν ὅλοι τί τέρας, τί κακούργα εἶμαι... Κι' ἡ περιουσία αὐτή, τὴν ὁποία ἔκλεψα σκοτώνοντας ἕναν ἄνθρωπο, θέλω νὰ μοιραστῆ στοὺς φτωχούς... Ὤ, Θεέ μου, πεθαίνω!... Βοήθεια!...». Πραγματικῶς, ἡ τρομερὴ γυναῖκα ἄρχισε νὰ ψυχορραγῆ. Ἡ ἀγωνία της βάσταξε πολλὴ ὥρα. Τέλος ξεψύχησε... Αὐτή, φίλε μου, εἶνε ἡ ἱστορία ποὺ μοῦ ζήτησες. Καὶ δὲν θὰ σοῦ τὴν ἔλεγα ἂν δὲν εἶχε γίνει γνωστὴ καὶ σ' ἄλλους...

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ ΤΟΥ ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΑΝΤ

Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Ἡ ἀγραμέλισσα μὲ τὸ γνουδᾶτο φόρεμα καὶ τὰ γαλάζια φτερά της, γυρίζει ἄπιστα ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδί, χώνεται μέσα στὸ λευκὸ βάζο ἑνὸς κρίνου ἢ κοιμᾶσαι δυνατὰ τὸν ἀδύναστο μενεξέ, στὴν περιπλάνησί της τὴν τρελλή.

Ἔλα καὶ κάτσε πιὸ κοντά, ἀγαπημένη. Ἐδῶ θαρρῶ πὼς σοῦχω κάνει τὴν πρώτη μου ἐξομολόγησι....

Σοῦ ὁρκιζόμουν πὼς μποροῦν δυὸ ὑπάρξεις, ἅμα ἀγαποῦνται, νὰ σμίξουνε σὲ μιὰ καὶ νὰ μείνουν ἕτσι γιὰ πολὺν καιρό, ὅσο ὁ γλάρος θ' ἀγαπᾶ τὴ θάλασσα κ' ὅσο τὸ ἡλιοτρότι θ' ἀποζητᾶη τὸν ἥλιο.

— Ἐγὼ κ' ἐσύ, σοῦ εἶπα, θὰ μείνωμε ἑνωμένοι στὴν αἰωνιότητα!

Γλυκειά μου ἀγαπημένη, πέρασαν πειὰ ἡ μέρες ἐκεῖνες. Ἡ κλωστὴ τῆς ἀγάπης μας κόπηκε.

Σήκωσε τὰ μάτια σου καὶ κύτταξε αὐτὲς τὶς λεῦκες ποὺ κουνιοῦνται, ποὺ κουνιοῦνται στ' ἀγέρι τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ἐδῶ στὸν κάμπο, ὁ μπάτης ποτὲ δὲν σκορπίζει τὰ γνούδια τῶν ἀγκαθιῶν, ἐκεῖ κάτω ὅμως σφυρίζουν πάντα οἱ μεγάλοι ἄνεμοι ποὺ ἔρχουνται ἀπὸ τὶς πανταδύναμες θάλασσες μὲ τὶς μυστηριακὲς φωνές, κι' ἀπ' τὶς ἀπέραντες ἐκτάσεις ποὺ τὶς μαστιγώνουν τ' ἄγρια κύματα.

Κύττα τὸν ἄσπρο γλάρο ποὺ τινάζει ψηλὰ πρὸς τὸ ἄπειρο τὴ στριγγὴ κραξιά του. Τί νὰ βλέπῃ τάχα αὐτὸς ποὺ δὲν τὸ βλέπουμε ἐμεῖς; Κανένα ἀστέρι ἢ τὸ φῶς κανενὸς καραβιοῦ, ποὺ ἀρμενίζει γιὰ τὴν ξενητειά;

Ἄχ, τὶ θλιβερὴ εἶνε ἡ ζωή, ἀκόμα κι' ἂν ἦταν νὰ ζήσουμε σ' ὀνειρεμμένες χῶρες!

Ἀγαπημένη μου, τώρα δὲν μᾶς μένει νὰ ποῦμε τίποτε ἄλλο, παρὰ τοῦτο: πὼς ἡ ἀγάπη μας δὲν χάνεται ποτέ....

Ὁ χειμῶνας ὁ φαρμακερὸς δίνει μιὰ γερὴ μαχαιριὰ στὸν κόρφο τοῦ Μάη, ἀλλὰ τὰ κατακόκκινα πρωινιάφυλλα σπάνε τὸν πάγο του καὶ ξεπετιοῦνται στὸ φῶς πιὸ φλογερά.

Τὰ καράβια ποὺ παραδέρνουν φουρτουνιασμένα στὸ πέλαγος, βρίσκουν ἕνα λιμάνι προστατευτικό. Αὐτὸ θὰ γίνῃ καὶ μ' ἐμᾶς.

Τώρα δὲν ἔχουμε νὰ κάνουμε τίποτ' ἄλλο, παρὰ νὰ φιλησθοῦμε καὶ νὰ χωριστοῦμε. Θάρρος, μὴ φοβᾶσαι.....

Ἐγὼ ἔχω τὴν Ὠμορφιά μου, ἐσὺ ἔχεις τὴν Τέχνη σου. Μὴ σταματᾶς. Ὁ κόσμος αὐτὸς δὲν εἶν' ἀρκετὸς γιὰ δυὸ πλάσματα σὰν ἐσένα καὶ σὰν ἐμένα....

Η ΦΩΝΗ ΜΟΥ

Σ' αὐτὸν τὸν ἀλλόκοτο κόσμο, ποὺ δὲν ξέρει τὴν ἀγάπανσι, σ' αὐτὸν τὸν πολυθόρυβο κόσμο, ἐγὼ καὶ σὺ βρήκαμε ὅλες τὶς ἀπολαύσεις ποὺ γυρεύαμε.

Τώρα τὰ πουπὰ τῆς βάρκας μας εἶνε διπλωμένα, ἡ καρδιές μας ἔμειναν ἀδειανές. Τὰ μαγουλά μου χλώμιασαν πάρωρα, γιατὶ ἡ χαρά μου ἔφυγε μαζὺ μὲ τὰ δάκρυα.

Ὁ Πόνος ἐμάρανε τὰ τριαντάφυλλα τῶν νεανικῶν χειλιῶν μου κι' ἡ Καταστροφὴ τράβηξε τὶς κουρτίνες ἀπ' τὸ κρεββάτι μου, δείχνοντάς το γιωνό.

Ἀλλὰ τὴν πολυτάραχη αὐτὴ ζωή, ὦ λύρα καὶ ἄρπα, τὴν ἔντυσα γιὰ χάρι σου μὲ τὸ λεπτὸ θέλγητρο τῆς μουσικῆς, ποὺ τονίζει ἡ κοιμισμένη θάλασσα, γιὰ νὰ τὴν ἀκοῦς μέσ' στὸν ἀνεπαίσθητο ἦχο ἑνὸς κοχυλιοῦ....

Η ΛΙΜΝΗ

Στὴ λίμνη τὴν ἥσυχη ἡ βαρκοῦλα μου πάει κατὰ τὸ βράδυ μοναχὴ κι' ἀλαφρή. Πρὸς τὴ δύσι φαίνεται ἕνα νησὶ καὶ ξεχωρίζουν στὰ σκοτεινὰ οἱ τοῖχοι ἑνὸς μοναστηριοῦ. Ἀπὸ μακρυὰ ἀκούγεται τὸ τραγοῦδι τοῦ ἐσπερινοῦ:

— Ὦ αἰώνια τοῦ ἔρωτα πηγή, παρηγοριὰ τῶν ἄτυχων, ἅγια μητέρα τοῦ Θεοῦ, παρθένα τῶν παρθένων.

Ξεχύνεται σιγὰ-σιγὰ μελωδικά, ὑψώνεται ἀργὰ σὰν καμμιὰ θεϊκὴ ψαλμωδία κι' ὁ ἦχος ἀξακολουθεῖ ν' ἁπλώνεται στὰ κύματα τῆς λίμνης καὶ τοῦ ἀέρα.

Τὰ κουπιὰ μένουν ἀκίνητα στὰ χέρια μου. Ἡ καρδιά μου ἀκούει μ' εὐλάβεια τὴν ἁρμονία. Καὶ μοῦ φαίνεται σὰν ν' ἀνιψώνωμαι στὸν οὐρανὸ μὲ τὰ χέρια ἑνὸς ἀγγέλου!...